

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASARNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELVÉLŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: FIAC-UTCA 6.

A „szétdarabolt” Magyarország

Debrecen, november 21.

(N. V.) Amiről annakidején az orosz cárizmus imperializmusa ábrándozott: Magyarország egy szétdarabolt államtest szomorú és fájdalmas képét mutatja. A szláv tenger, amely a magyarságot mindig fenyegető átkarolással vette körül, arra készül, hogy morajló áradatával elnyeljen és bekebelezzen bennünket. Ami szláv nép csak él a mi határainkon belül és azok mellett, az mind el akar rabolni tőlünk egy-egy vidéket és van olyan területünk is, amelyre több néptörzs tart igényt. Lehetetlen fájdalmas és kiáltó megdöbbenéssel, nagy-nagy aggodalommal meg nem kérdeni, hogy az a béke, amelynek az érdekében a magyar nép lerázta magáról az imperialista politika nyűgét, azt hozza-e nekünk, hogy szabad és védtelen prédájává válunk sokak jogtalan, se történelmileg, se politikailag és gazdaságilag meg nem indokolt idegen aspirációknak?

Mert az nem megnyugtató, hogy majd az entente megvédelmez bennünket indokolatlan területrablások ellen — a békekonferencián. Ez a békekonferencia, legalább az eddigi jelek szerint, nem annyira tanácskozások és megegyezés eredménye, mint inkább a győző parancsszava lesz: ezt akarjuk és ezt el kell fogadnotok. Hiszen Versaillesben mármegállapodnak benne, hogy mit követelnek tőlünk és nekünk, akik megverettünk és leszereltünk, nem áll módunkban, hogy a cseh-szlovák, román és délszláv hódításvágygal szövetségessé és intakt hadseregére támaszkodó angol és francia imperializmussal egyebet, mint a méltányosság, igazság és történelmi jog feyverét szembeszegezzük. Wilson befolyása lényegesen megcsökkent, amióta ententeék diktálhattak Németországgal és hogy Kramarz olyan magas lóról beszélhet velünk, hogy a magyar imperiumot a tót vidékekre egyszerűen megszüntnek nyilvánítja, anélkül, hogy ezt akár feyveres hódítás, akár a velünk való megegyezés szentesítette volna, — ebben nem kis része van annak, hogy a wilsoni elvek a győztes ententenál mintha már az elcsépelet és fölöslegessé vált politikai jelszavak lomtarába kerültek volna.

Mikor is volt az, amidőn Balfour 1915-ben kijelentette, hogy Magyarország területi integritása minden körülmények között és feltétlenül, Európa állandó békéje érdekében fenntartandó? Akkor a magyarok édesgetése fontos volt, ma: ma már nem kellünk az ententenak, ma legyőzöttek és kiszolgáltatottak vagyunk, ma már nem európai veszedelem Magyarország megcsönkítése. Igaz: nagyon elkéstem és tulsokáig vezetettük magunkat a germán imperializmus farszallagján, de ezért nem lehetünk halálra ítélve.

Talán nem is vagyunk. Talán — és ezért nem szabad beérnünk az elvtiltakozásokkal, hanem cselekednünk kell. Nem hirdetünk új

háborút, de bizonyos, hogy az idegen csapatokat, amelyek hódító szándékkal jönnek be a mi országunkba és tullepik a feyverszüneti szerződésben megállapított, amugyis eléggé súlyos feltételeket, ki kell vernünk az országból. Feyvert a feyverrel szemben: erre még lesz elég erős férfiak a rettenetesen lecsapolt energiájú Magyarországon. Nem szabad megengednünk, hogy a „szétdarabolt”

Magyarország fajt accompli-jával menjünk a békekonferencia elé, mert a területi egység ereje döntő faktor lesz ott, ahová más erőt ezenkívül nem vihetünk magunkkal, csak — az igazunkat. Az igazunkat azonban nagyon elasztikusan értelmezik a külföldön, meg kell mutatnunk tehát, hogy még szembe tudunk szállni a magyar földre éhező idegen kapitalista imperializmussal.

Enyhül a cseh és szerb kérdés

Az entente és a csehek között nincs megegyezés

Budapest, november 21. Jól informált helyről közlik: A külpolitikai helyzetet illetően igen fontos momentum a cseh szociálistáknak a mozgósítás ellen történt állásfoglalása. Ez reményt nyújt arra, hogy a jelenlegi ellenségeskedés után jobb szomszédi viszony fog létrejönni. Mindinkább megerősödik azon meggyőződés, hogy az entente és a cseh-szlovák állam között nincs megegyezés és bizonyosra vehető, hogy a végleges döntés majd a béketárgyalásokon fog megtörténni. A szerb kérdés is enyhült. A megszálló szerb parancsnokságban is hajlandóság mutatkozik a feyverszüneti megállapodásra való alkalmazkodásra.

A hadügyminiszter a magyarországi helyzetről

Budapest, november 21. Bartha Albert hadügyminiszter a hadügyminisztérium sajtóosztálya révén jelentést tett közzé a magyarországi helyzetről. A jelentés szerint a rend az országban helyreállott, csak egyes nemzetiségi vidékeken voltak rablások és fosztogatások, amelyek több helyen anarchikus állapotokat teremtettek. Valamennyi községben elrendelte a nemzetőrségek föllállítását. A nemzetőrségek létszáma megközelíti a százezer embert. Ez az országra igen nagy anyagi megterhelést jelent, ezért az illetékek leszállítása vált szükségessé. Az új hadsereg föllállítása után a nemzetőrségeknek polgárőrségekkel kell átalakulniuk, amelyek nem dijaztatnak. — A felsőmagyarországba betört csehek egységes vezetés alatt átlanak s a prágai nemzeti tanács utasításait követik.

több ezer cseh katona gyülekezik. — Tegnap Lampeznál járőrharcok voltak.

Hir szerint Bartha irányában cseh betörés készül. Határunk azonban itt biztosítva van.

A romániai határszorosokon román járőrök jöttek át. A határszéli községekben oláh nyelvű röplapokat osztogatnak, amelyekben tudatják: elérkezett a pillanat az erdélyi román testvérek felszabadítására. A román területen a Bisztrica völgyében nagyobb erejű román reguláris katonaság vonul fel.

A szerbek megszállották a/demarkációs vonalat. Elég feyvelmezettek, de a közigazgatási tisztviselőket erőszakkal megakadályozzák működésükben.

A német hadsereg átvonulása a nagy tömegek miatt nehezen megy. A csehek is megakadályozzák az átvonulást, miután Végúj hely és Pöstyén közt a vasúti sineket felszedték. A német csapatok ott nyílt pályán vesztegelnek.

A csehek elfoglalták Stomfát, Mádót, Bazint

Pozsony, november 21. A csehek ma elfoglalták Stomfát, Mádót, Bazint. Pozsony Magyarország felőli része még szabad. Pöstyén előtt nagy harcok folynak. Egy 500 fős magyar mairőzesapat egy páncélvonattal és géppuskával megverte a cseheket. Nyitráról napok óta semmi hír nincs. Trencsénbe bevonultak a csehek.

A szerbek megszállották az aradi varat

Arad, november 21. Ma délelőtt egy 20 emberből álló szerb járőr egy főhadnagy vezetésével megszállotta Ujaradot. A főhadnagy őrséget állított föl az Ujaradot és Aradot összekötő vashidon. Később a délelőtt folyamán még 600 szerb katona érkezett Uj-

jaradot. A főhadnagy őrséget állított föl az Ujaradot és Aradot összekötő vashidon. Később a délelőtt folyamán még 600 szerb katona érkezett Uj-

URANIA

Ma, pénteken november 22.

A földalati szindikátus

kalandor-dráma 5 felvonásban játsszák a Cabiria főszereplőit.

Főszereplő:

MAGYOS a néger-őrias.

Felvételek

Az új Magyarország forradalmi napjairól.

Abb. társaság kiállítására.

Előadások 6-tól 8-ig és 8-tól 10-ig. Vasárnap 4-6-ig, 6-8-ig és 8-10-ig.

APOLLO

Német — Izraelit — Farszang november 22—23—24.

Lehár Ferenc

világhírű operettje

A drólosztót

Állrajáték 4 felvonásban énekeskísérettel.

Előadások 6-tól 8-ig és 8-tól 10-ig. Vasárnap 4-6-ig, 6-8-ig és 8-10-ig.

aradra. *Délután bevonultak az aradi várba is, amely a demarkációs vonalon belül esik.*

A románok tüntettek Aradon

Arad, november 21. Ma délelőtt román katonák és polgári elemek nagy tömegben, román nemzeti zászlók alatt, hangos zene-szóval végigvonultak a főbb utvonalakon, mindenütt éltetve a független Nagyrómaniát. A menet a román nemzeti komité épülete előtt megállott, ahol Pop C. István intézett a tömeghez lelkesítő beszédet. A tüntetés délután egykor még artott.

December 1-én lesz a román nemzetgyűlés

Arad, november 21. A román nemzeti tanács kiáltványát a prágai szikratáviró állomás tegnap továbbította a világ minden részébe. A román komité már megkezdte az előkészületeket a nemzetgyűlésre, amelyet december 1-ére, vasárnapra, hívtak egybe Gyulafehérvárra. A nemzetgyűlésen részt vesznek az összes püspökök, esperesek, ezenkívül 700 tagja lesz a gyűlésnek. A románok a békeérnyelvényekre külön követeket küldenek. Egyik követük Maniu Gyula dr. lesz, aki szombaton este Pécsbe utazik s onnan Párisba, illetőleg Versaillesbe megy.

A magyarországi románok csak a demokrata Romániához csatlakoznak

Budapest, november 21. Tűzkes helyről közlik: A magyarországi román nemzet csak a teljesen demokratizálódott Romániával hajlandó együtt munkálkodni és míg Romániában biúruralom van, addig átmenetileg megelégszenek a Magyarországtól megszerzendő önkormányzattal. Tűzkes helyen hangsúlyozták, hogy a romániai biúruralom rövidesen megszűnik, mert Magyarországból nyolcezer szabadelvűen gondolkozó román van odakünn, akik már előkészítik a talajt.

Leintették Kiofácot

Prága, november 21. Jól értesült körökből jelentik: Kiofác hadügyminiszter tényleg kidolgozta egy Csehország német része ellen irányuló expedíció tervét. Ezt az expedíciót cseh-szlovák hadtestek segítségével hajtották volna végre. Kiofác még tovább ment. Rá akarta venni az ententeot: *egyezzenek bele Bécsnek a cseh-szlovákok által való megszállásába, hogy ott állítólagos bolsevik hálalmokat leküzdjenek.* A terv ellen azonban a cseh szociáldemokraták állást foglaltak s mátkor az entente jelezte, hogy *helytelenül az ilyen terveket, Kiofác visszavonta a megszállás tervét.*

A tanulmányi szabadságon levő tisztek panasza

Nem kapják meg illetményeiket

A Debreceni Független Ujság részletes tudósítás ekerében foglalkozott a leszerelés kérdésével. Megírtuk, hogy az egyes kaszárnyákban most folynak a zsoldfizetések, most mondanak bucsut sokat szenvedett katonáink a militarizmusnak, amely oly kegyetlen erővel terpeszkedett az embereken. A leszerelés körül azonban nincs minden rendben, mert többen nem kapják meg jogos illetményeiket. Különösen a tanulmányi szabadságon levő tiszteket érte sérelem, amin okvetlenül segíteni kell.

Nemrégén ugyanis parancsban jött, hogy azon tisztek, akik tanulmányi szabadságon vannak, csak annak letelte után szerelhetnek le. Ez ellen senki sem panaszkodott, mivel a tanulmányi szabadságon levő tisztek ügyét másként nem is lehetett volna megoldani. Arról azonban nem történt intézkedés, hogy hol kapják meg ezek a tisztek a járulékaikat. Egyesek érdeklődtek a katonai hatóságnál, ahol azt felelték, hogy a hátralékot, a ki nem

fizetett fizetést a póttestnél utalják ki. A tisztek elmentek a póttesthez, ahol nem akartak velük szóba se állani, sőt a legutóbbi fizetést sem utalták ki részükre.

A szabadságon levő tisztek között igen sokan vannak, akik azt sem tudják, hol van a póttestük.

— Senki nem akar velünk törődni — mondják a tanulmányi szabadságon levő, intelligens tisztek. Egyszerűen elutasítanak mindenhol és mi itt állunk pénz és minden támogatás nélkül. Ezért küzdöttünk négy és fél évig, hogy így bánjanak velünk — panaszkodnak. Elismerjük, hogy sok munka van, de azokról nem volna szabad megelégedezni, akik küzdöttek.

Elkészült a választójogi törvényjavaslat

A földművelésügyi miniszter megkezdi a földakciót

Budapest, november 21. Buza Barna miniszter a következő táviratot küldte a szépmegyei néphiztoságnak:

Kérem közölni, hogy egy a Hohenthal hercegi, mint a kincstári birtokok mezőgazdasági megművelésre és állattenyésztésre alkalmas része rövid időn belül olesó árban a földművelő nép között felosztatik.

Késmárkról jelentik, hogy a táviratot szombaton közölték, amelynek megnyugtató hatása volt a népre.

A választójogi törvényjavaslat

Budapest, november 21. Batthyány Tivadar hadügyminiszter elkészült a választójogi törvényjavaslatával, melyet a minisztertanács ülésén előterjesztett.

Enyhül a szénínség

Budapest, november 21. Kunfi Zsigmond miniszter ma egy újságró előtt a következőket jelentette ki:

A fenyegető szénínség alighanem enyhülni fog. Olyan jelentések érkeztek a kormányhoz, amelyekből következtethető, hogy rövidesen nagyobb mennyiségű szén érkezik az országra. Csehországon keresztül tegnap már kaptunk szenet. A Németországgal folytatott tárgyalások is eredményre vezettek.

Enyhítik a ruharendeleletet

Budapesti tudósítónk táviratozza: A kormány a ruharendelethez vonatkozó végrehajtási utasításban a *fémszövetekre, tisztviselőkre és munkásokra tekintettel lényeges enyhítéseket engedélyezett.* A végrehajtási utasítás szerint egyelőre azok, akiknek öt ruhája, felsőkabátja, öt pár cipője, tízenegy alsónadrágja és tízenegy inge van, nem tartoznak az első akció alkalmával semmit sem beadni. A hadügyminiszter reméli, hogy a több ruhával rendelkezők ruhabeszolgáltatásával olyan mennyiség fog rendelkezésre állni, hogy nem lesz szükség a négy, illetve öt ruhával rendelkezők ruhájának besolgáltatására. Természetes, hogy ha a hat és ennél több ruhával rendelkező polgárok annál nagyobb lelkiismeretességgel fognak eljárni, hogy *tényleg megfelelő mennyiségű ruha álljon rendelkezésre a hazatérő katonáknak ruhával való ellátására.* A hadügyminiszter reméli, hogy ez az intézkedés általános megnyugvást fog kelteni.

Habsburg József följárlotta birtokait a népeknek.

Budapesti tudósítónk táviratozza: Habsburg-Lotharingiai József ma megjelent délelőtt a földművelésügyi miniszteriumban, ahol Buza Barna miniszter és Laehne Hugó fogadták. Habsburg József följárlotta összes szántóföldjeit a nép között való felosztás céljaira. A miniszter az ajánlatot köszönettel tudomásul vette.

Be kell szolgáltatni a kincstári ruhákat

A hadügyminiszter távirati rendelete a városhoz

A magyar hadügyminisztérium a következő távirati rendeletet küldte Debrecen város tanácsának:

Ismételve közzétett felhívások és rendeletek dacára állandóan jelentik, hogy katonák fegyverrel, lőszerrel, teljes felszereléssel érkeznek haza, azoknak besolgáltatását megtagadják, azokat potom áron elveszítetik, továbbá hogy polgári lakosság katonai rakományokat fosztogat és kincstári javakat elulajdonít. Múltán jelenleg az összes hadianyag népvagyon, hazája elen vét, aki kincstári javak besolgáltatását megtagadja és azokat elulajdonítja. Elrendelem ennél fogva, hogy a hazatérő oly legénységtől, kik a náluk lévő kincstári tárgyak besolgáltatását megtagadják, egy-egy darab sapka, zubbony, köpeny, nadrág, egy pár lábbeli és fehérműjök kivételével összes kincstári cikkeik elvételének, továbbá hogy a lakosság újból felhívásuk, hogy bármilyen módon vagy bármilyen módon hozzájuk jutott kincstári javakat legkésőbb november 25-ig a helybeli katonai parancsnokságnál vagy intézeteknél, esetleg a városi hatóságnál besolgáltassák, kivételt képeznek ezek alól a nemzetőrök, kik egy rendbeli ruhát, felszerelést, fegyverzetüket és lőszerüket addig, míg ezen szolgálatban maradnak, meg tarthatják.

A fenti határidőig besolgáltattott kincstári javakra nézve nem kutatandó, hogy miképp kerültek a beszolgáltatókhoz, ennek elteltevel azonban házkutatást és azok ellen, a kiknél oly kincstári tárgyak találhatnának, amelyek jogtalanul jutottak birtokába, a törvény teljes szigorújának alkalmazását fogom elrendelni. A városi hatóságok által átvett tárgyak november 25-ike után a legközelebb fekvő katonai parancsnokságokhoz, intézetekhez szállítandók be, ahol keltári nyilvántartásba veendő.

Minden katonai és polgári hatóságoknak kötelezővé teszem, hogy a náluk elhelyezett kincstári tárgyak megőrzéséről biztos módon gondoskodjanak.

Magyar hadügyminiszter.

A polgármester e rendeletnek megfelelően hirdetményt fog kibocsátani.

Nincs gyógyszer a debreceni patikákban

Foglalja le a hatóság a katonaság gyógyszereit

A beállott esikorgó kemény tél sem hozott öröndetes változást a debreceni spanyol betegség járványban. — A megbetegedések száma, ha nem is emelkedik, de nem is csökken. Nem mulik el nap, hogy 30—40 megbetegedést ne jelentsenek. Mindenki abban reménykedik, hogy a nedves időjárás megszüntével nagy zuhanás fog bekövetkezni a spanyol influenzában, azonban úgy látszik, hogy az időjárás megváltozása nincs semmi befolyással az influenzára. A 30—40 hivatalosan bejelentett betegen felül még egész bizonyosan ugyanannyi azoknak a megbetegedetteknek a száma, akik vagy nagy szegénységük miatt, vagy az orvoshiány miatt nem részesülhetnek orvosi kezelésben.

A másik nagy baj a nagy gyógyszerhiány. Az epidémia a legnagyobb arányokban dühöng és ezzel szemben a debreceni patikákban nincs elég gyógyszer. — Érdeklődünk a gyógyszerteráknál, hogy milyen gyógyszerben szenvednek a legnagyobb hiányt. „Mindenfélé gyógyszerben” — volt a lejutó válasz. A gyógyszereknek egy bizonyos részét egyideig csak nélkülözni tudják, de teljesen

kifogtak azok a gyógyszerek, amelyekkel a spanyol influenzát speciálisan kezelik. Nincs a gyógyszerárakban köptető és nincs sziv-erősítő.

A városi tisztviselői hivatal még a konszolidáltabb időben egymásután menesztette fel a gyógyszerközpontnak a sürgönyöket, a melyekben megfelelő mennyiségű gyógyszert kért, azonban teljesen eredménytelenül.

Gyógyszerészekről szerzett információk szerint a nagy gyógyszerhiányon ideiglenesen akként lehetne segíteni, ha a hatóságok lefogolnák a katonaság gyógyszereit és azokat, — miután a leszerelés folytán a katonaságnak ugy sinez rájuk szüksége — a polgári szükséglet kielégítésére fordítanák.

A hazatérő katonák megsegítése

Egyesíteni fogják a debreceni jótékonyági akciót

Az egész országban folyik a munka, a melynek az a célja, hogy azokat a hazatérő katonákat, akik erre rászorultak, addig is, a míg megfelelő munkaalkalmak állanak rendelkezésre, megsegítsék és a megélhetést a számukra lehetővé tegyék. Gondoljuk meg, hogy jamár elsejével megszűnik az állami hadiségély folyósítása és akkor számtalan olyan eset fog előfordulni, amelyben nem csupán pillanatnyi, de állandó támogatásra lesz szükség, nehogy a köznyomor ijesztő mértéket öltön és ez esetleg általános anarchiára vezessen. A nyomor a szülőanyja a bűnnek: a társadalomnak tehát arra kell törekednie, hogy amíg az új magyar népköztársaság abba a helyzetbe jut, hogy minden polgárának életfeltételeit megfelelően biztosíthassa, preventív akciókkal elejét vegye az általános nyomornak. Általános érdek, hogy minden hazatérő katonát és családját és minden rokkant katonát és családját, akinek megélhetése biztosítva nincs, támogatásban részesüljön.

Ebből a munkából természetesen Debrecennek is ki kell vennie a maga részét, ehhez pedig pénzre van szükség, sok pénzre. És ezt a pénzt elő kell teremteni, még pedig azonnal. Minden összeget és minden alapot, amely ma különböző jótékonyági egyesületek kezében van, erre a célra kell egyesíteni.

Debrecenben már eddig is folytak tanácskozások abban a kérdésben, miként lehetne ezt a támogatási akciót a legeredményesebben keresztülvinni. Erre pedig egyedül a fenti mód kínálkozik, amelyre más magyar városokban máris rátértek; egyesíteni kell az összes jótékonyági akciót. Felre kell most tenni minden személyi hiúságot, egyesületiséget, az egyéni ambíciók kielégítésének most annyi más munkatere van, hogy aki dolgozni akar, rengeteg temivalót talál, ebben a kérdésben azonban nem szabad mást szem előtt tartani, mint a nagy célt: szeretettel, hálával és — főleg — gyótsan, azonnal segíteni azoknak, akik véreztek e borzasztó ötven hónap alatt.

Értesülésünk szerint illetékes debreceni helyen már foglalkoznak a jótékonyági akciók egyesítésének kérdésével és legközelebb ajánlani fogják Handler Gyula kormánybiztosnak, hogy ebben a fontos ügyben tegye meg a szükséges intézkedéseket, annál is inkább, mert szükséges, hogy a háborúból hazatértek segélyezése rendszeres uton történjék, akként, hogy az összes társadalmi, kereskedelmi, ipari és munkásszervezetek, valamint az összes jótékonyági egyesületek és katonai segélyalapok kezelsége és végre a város és vármegye vezetősége teljes egyöntetiséggel, járjanak el. Azokat az összegeket, amelyeket a háború alatt gyűjtöttek és amelyek több százezer koronát tesznek ki, ezek a szervek bocsássák az együttes akció rendelkezésére, hogy így a segélyezés kérdése egyöntetűen legyen megoldható. Információk szerint ebben az ügyben már a legközelebbi időben értekezletre hívják össze azokat a debreceni testületeteket, amelyek e tekintetben figyelembe vehetők.

A Zsil-völgyben emelkedik a széntermelés.

A vasuti forgalom válsága

Budapest, november 21.

A szénhiány egyre nagyobb arányokat ölt. Az ország széntermelése az eddig ismert minimális mennyiség alá süllyedt, külföldi szénforrásaink pedig, mint jól tudjuk, eldugultak. A régi rendszer rablógazdálkodása felétette a magyar vasutak utolsó tonna kosze-nét is, úgy, hogy a vasutak tartalékkészlete kifogyott és a vasutak a behozatal megszü-nése folytán teljesen a helyi, napi feltárássra vannak utalva. A bajt tetézi, hogy a helyi széntermelés a horvát-szlavon kiölválás óta szintén nagyot süllyedt, mert az ordniki és ivanczi szénbányák termelése most már egyedül és kizárólag a délszláv államvasutak üzemei számára tartatnak fenn.

Ilyen körülmények között, amidőn szorongva és elhalványuló reménnyel nézzük a hazai széntermelés eredményeit, nagy jelentősége van annak, hogy a délerdélyi szénbányák üzeme zavartalanul működik. Tegnap az erdélyi magyar Nemzeti Tanácshoz a petrozsényi Nemzeti Tanácstól jelentés érkezett, a mely szerint Petrozsényben és általában a Zsil-völgyében rend és fegyelmet uralkodik, a minek eredményeként a széntermelés emelkedőben van. A magyar és román Nemzeti Tanácsok egyhangzóan és közös egyetértéssel működnek a rend megszürlésén.

Annál inkább örvendetes ez az értesítés, mert a zsilvölgyi szénbányák produktívása ma kivételes jelentőséggel bír az ország széntermelését illetően és remélni lehet ilyenformán, hogy a súlyos állapotokat sikerül elkerülni. A forgalom a lehető legminimálisabb. Ma már csak katonavonatok közlekednek országszerte, melyek a hazatérő, leszerelt katonákat szállítják. Az áruszállítás és a személyforgalom jóformán szünetel, mert a még üzemben levő postavonatok nagyrésze is a hazatérő katonák számára szükséges. A Zsil-völgy szénbányái természetesen nem elegendők a szénszükséglet fedezésére, de a többi bányákkal együtt, ha üzemben maradnak, talán lehetővé teszik azt, hogy a forgalom megszüntetése elkerüljék.

A közlelmezési kormánybiztoságokat végleg megszünteti a kormány

Budapest, november 21.

Néhány nappal ezelőtt Nagy Ferenc közlelmezési miniszter megszüntette az országban felállított közlelmezési kormánybiztoságok működését és a kormánybiztoságokhoz beosztott tisztviselők utasítást kaptak, hogy további szolgálattételre a közlelmezési miniszteriumnál jelentkezzenek.

A miniszternek ezt az intézkedését sok helyen nem értették meg, máshoz pedig tévesen magyarázták. A helyzet az, hogy Nagy Ferenc megszüntette a közlelmezési kormánybiztoságokat, mert azokra immár nincsen szükség. Rekvirálni többé előreláthatólag nem fognak Magyarországon, a közlelmezési kérdéseit olyan irányba terelik, hogy más szervek működése válik majd szükségessé és nincs is értelme annak, hogy több törvényhatóság területét összefoglaló körzetben intézkedjék egy-egy hatóság.

A miniszternek az álláspontja az, hogy a közlelmezési ügyek elintézését az eddiginél jobban kell decentralizálni és az egyes megyék és városok területén azt a munkát, amelyet eddig a közlelmezési kormánybiztosok végeztek el, el fogják tudni végezni az új kormány kormánybiztosai.

A kormánybiztosokat épen ezért felruházták a közlelmezési kérdésekben való intézkedés jogával is és a főispáni teendők elátlásával megbízott kormánybiztosok végzik el a jövőben körzetükben azt a munkát, ame-

lyet eddig a közlelmezési kormánybiztosok végeztek. Nagy Ferenc ezt az intézkedést nem tekinti átmeneti intézkedésnek, végérvényesen határozott a felől, hogy a közlelmezési kormánybiztoságok többé nem támadnak föl.

A most kinevezett kormánybiztosok a törvényes kormány megbizottjai és közlelmezési kérdésekben is egyedül ők vannak hivatva a közigazgatási hatósággal együtt intézkedni. A kormány a legnagyobb hálával és elismeréssel figyeli e Nemzeti Tanácsok hazafias és demokratikus munkáját, viszont azonban több ízben kénytelen tapasztalni azt, hogy e szervek intézkedései zavarokra és félreértésekre adhatnak okot. Épen ezért felszólították az összes Nemzeti Tanácsokat, hogy hatósági munkát ne végezzenek, bízzák azt nyugodtan azokra a helyi hatóságokra, amelyek a kormány rendelkezésére állanak és a demokratikus népkormány rendeleteit végrehajtják. A Nemzeti Tanács seholse legyen hatóság, vagy végrehajtó hatalom, hanem tanácsadó és ellenőrző szerv, nem kívánatos azonban, hogy közlelmezési kérdésekben is intézkedjék, mert ez esetleg a legjobb szándék mellett is a köz rovására mehet.

Hazajönnek a 2-es honvédhuszárok

Utban vannak Debrecen felé

Hazafelé tartanak a debreceni 2-es honvédhuszárok. A 3-as honvédeken és a volt 39-ik közös gyalogezreden kívül ez Debrecen harmadik haziezege és hazatértük öszinte örömmel fogja elöltetni a város és Hajdúvármegye lakosságát.

Huszárjaink legutóbb az olasz fronton folytattak hősiess küzdelmet, ahol a 3-as, 5-ös és 9-es honvédhuszárezredekkel együtt a 11. lovashadosztály kötelékébe tartoztak. — A „Pesti Napló” már november 10-iki számában tudósítást közölt arról, hogy a hadosztály a forradalmi események hatása alatt elindult a frontról Magyarország felé. Ez a tudósítás így szölt:

„A 11. honvéd lovashadosztály, amely tudvalevőleg a 2., 3., 5. és 9. honvédhuszárezredekkel áll és amely a Piave mentén az utolsó pillanatig hősiess kitartva harcolt, hazatereben van. A lovashadosztály Hegedüs Pál tabornok és Dobokay Béla vezérkari őrnagy, vezérkari főnök vezetése alatt e hónap 11-én érkezik Marburgba. — Külön ki kell emelni, hogy a hadosztály keresztülvágta magát a aeszlav áramon, szétszorra az öt telartoztato aeszlav csapatokat és így teljesen felszerelve és feltegyverezve, minden ágyúval fogja átépni a magyar határt.”

Ennek a közleménynek a megjelenése óta a 2-es honvédhuszárok már magyar területre érkeztek. Kormányon tegnap, 20-án, száltak vonatra és előreláthatólag szombaton, e hó 23-án érkeznek meg Debrecenbe. Szeretett huszárjaink, kik ma honap 29-ike óta, huszonnégy napig tartó fárasztó gyaoglás és három-négy napig tartó vasuton való utazás után megerkeznek, megérdemlik, hogy őket egy a város hatóságai, kik már tettek intézkedéseket, mint Debrecen város közönsége, a leglelkesebben és a legméltóbban fogadják.

— A polgári radikális párt. A radikális párt vezetősége tisztelettel kéri a pénzügyi tisztviselők szakmácsoportjainak megbizottait, hogy holnap, pénteken, este 6 órakor a párt helyiségében saját érdekükben okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

Magyar kiküldöttek mennek Svájcba

Magyarország a legjobb viszonyban akar élni Olaszországgal

Chiasso, november 21. Annak a magyar bizottságnak a tagjai, amely Svájcba indult, Kéri Pál, Bölöni József és Vadász Miklós Flumében megkérték az ott parancsnokló Reimeri olasz ellentengernagyot, nyújtson módot, hogy *Velencén keresztül Svájcba utazhassanak*. Kéri Pál kijelentette, hogy a volt Ausztria-Magyarország külügyi képviselete megszűnt. Egy újságírónak azt mondták a bizottság tagjai, hogy a bizottságot a magyar kormány *diplomáciai feladattal bízta meg, Magyarország Olaszországgal a legjobb viszonyban kíván lépni és kívánatos volna, hogy olasz újságíró kimenjenek Budapestre*. A bizottság Viktor Emmanuel királynak születése napja alkalmából szerencsekívánatait fejezte ki.

A külföld fölvilágosítása

Budapest, november 21. Az entente közvéleményének a magyar viszonyokról való felvilágosítása érdekében *akcióba lépnek az ország pénzügyi és gazdasági tekintélyei is*. Napok óta bizalmas megbeszélések folynak körül, hogy azon magyar bankárok, akiknek pénzügyi összeköttetések vannak a külfölddel főleg Franciaországgal, kiutazzanak és felvilágosítsák az entente gazdasági vezetőit Magyarország valódi helyzetéről. A magyar református papok, akik közül számosan Angolországban tanultak, felajánlották szolgálataikat a kormánynak s készségükkel jelentették ki, hogy *kiutaznak Angliába, hogy ottani barátaik támogatásával felvilágosítsák a közvéleményt*.

A német köztársaság bizik Hindenburgban

Kassel, november 21. A kasseli munkás- és katonatanács a német főhadiszállásnak Kassalbe történt áthelyezése alkalmából nyilatkozatot adott ki, amelyben közli *Hindenburg vezértábornagynak és kíséretének Kassalbe való érkezését abból a célból, hogy Hindenburg Wilhelmshoebenből vezesse hadserege leszerelését*. A nyilatkozat szerint Hindenburg német népe és hadserege, mivel a sereget oly sokszor vezette győzelemre és a nehéz órákban nem hagyta el, ezért *személye a munkás- és katonatanács védelme alatt áll*. A vezértábornagy továbbra is hordja oldal-

legyverét, valamint a főhadiszállás tisztjei és katonái is, ha kíséretben vannak.

A helyzet Ukrajnában

Varsó, november 21. A Lengyel Távirati Ügynökség a következő jelentést adta ki Ukrajna helyzetéről:

A volt osztrák-magyar csapatok rendetlenül vonulnak vissza Ukrajnából Kelet-Galícia irányában. Utközben fosztogatnak, felgyújtják a helységeket. Az entente csapatai elfoglalták Odesszát, Szabasztopot, a román csapatok megszállták Podoliát. *Az entente tekoztatosan lirtokába veszi Ukrajnát*. — Az ukrán kormányt az entente nyomása miatt elhagyották. *Denikn* tábornokot, aki átvette az ukrán csapatok főparancsnokságát, az entente diktatori hatalommal ruházta föl egész Oroszország területére. Az önkéntes orosz hadsereg képviselője Kievré érkezett, hogy tárgyaljon a bolsevikiek ellen operáló csapatok egyesítéséről. *Krasnow alárendelte magát és hadseregét Deniknnek*.

Caillaux pöre

Genf, november 21. A Caillaux ellen folyóamatban lévő eljárás *hataládkatlan megszűntetésért* sikra szálló képviselők rámutatnak arra, hogy *Dreyfus* kapitányt alezredessé léptették elő és egy tízezred parancsnokságával akarják megbízni. Az igazságszolgáltatás részéről elkövetett igazságtalanság jóvátétele — mondják — mindenkinek csak becsületére válhatik.

A jugoszláv-olasz konfliktus

Az olaszok nem engedelmessékednek az ententének

Laibach, november 21. A *Slowenski Narod* jelenti 20-ról keltezett fiúmei táviratban: *Az olaszok nem engedelmessékednek az entente ama határozott parancsának, hogy Fiumét kiürítsék*. Sőt kiterjesztik a megszállást Fiuméra és kerületére is, azonkívül *északi irányban Károlyváros felé nyomulnak és Dalmácia irányában menetelnek*. Az olaszok eljárása folytán *nemcsak a délszláv, hanem a nemzetközi helyzet is aggasztóan kiélesedik*.

A szlávok sürgős segítséget kérnek a szerbekől

Laibach, november 21. *Taskar* dr. polgármester tegnap a községtanács ülésén kijelentette, hogy *csak Szerbia tudja megvédeni a szlovén területet a leggonoszabb és legveszélyesebb ellenséggel, az olaszokkal szemben*. Kéri a szerb kormány sürgős segítségét. A hivatalos tudósítások megegyeznek abban, hogy az olaszok úgy viselkednek, mintha meghódított területen volnának és mintha állandóan ott akarnának maradni.

A délszláv rada elrendelte a mozgósítást

Laibach, november 21. A *nemzeti rada* elrendelte a mozgósítást az olaszok ellen. A parancs így végződik:

„A délszláv nép boldog jövőjéről és a szlovén-horvát-szerb állam minden polgárának legszentebb kötelességéről van szó.”

Angolok Flumében

Flume, november 21. Tegnap itt 2000 angol katona szállott partra.

Az olaszok erőszakoskodnak és rekvirálni akarnak a szláv területen

Görz, november 21. Az olasz tisztiek és katonák *szlovén-ellenes magatartásáról* folyton érkeznek jelentések. Az olasz esőselek és katonaság *betör a szlovének házaiba*, a szlovén községi hivatalnokoktól *olasz nyelvű hivataloskodást, az olasz tanítóktól olasz nyelvű tanítást követelnek*. A rekvirálnást minden szigorúsággal hajtják végre s a *rekvirált élelmiszereket Olaszországba szállítják*. Az osztrák pénz behozatalát börtönbüntetés terhe alatt megtiltották, az *osztrák katonákat internálják*. Az olaszok erőszakoskodásaikkal a népet az Olaszországhoz való csatlakozásra akariák bírni.

HIREK

— **Juhász-Nagy Sándor** államtitkár köszönete. A városi tanács Juhász-Nagy Sándor dr. államtitkár kinevezése alkalmából áviratlag üdvözölte. Erre az üdvözlésre ma Juhász-Nagy Sándor dr. a következő köszönő levelet küldte a városi tanácshoz:

Polgármester Ur!

Amidőn államtitkárrá történt kinevezésem alkalmából Debrecen város tanácsa nevében küldött szíves üdvözlő soraiért hálás köszönetemet fejezem ki, egyúttal biztosítom Polgármester Urat, hogy Debrecen város tanügye érdekében minden tőlem telhetőt megteszek.

Hazaíás üdvözlettel

Juhász-Nagy Sándor.

— **Rásó István** főispán üdvözlése. Rásó István Hajdúvármegye főispánja, miután Budapestről az eskü letétele után hazatért, ma fogadta a vármegye tisztikarát, amelyet ma délelőtt vezetett eléje Pákozdy Sándor alispán, aki üdvözlő beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy az új főispán az ő sorákból került díszes állásába. Kéri továbbra is jóindulatát a tisztviselői kar iránt, amely vele és mellette szívesen lelkesedéssel fog tovább dolgozni. Rásó István főispán hosszabb beszédében mondott köszönetet az üdvözlésért. Nehezen határozta el magát a díszes állás elfoglalására, de elfoglalta, mert ma mindenkinek ott kell dolgoznia teljes erejének munkába állításával, ahova a népkormány állítja. Új állásában a lelkiismeretesen teljesítendő munkájához a tisztviselői kar kipróbált munkásságát kérte. Végül hosszasan és szívesen beszélgetett el a tisztviselői kar tagjaival.

— **Az új főlevéltáros**. Weszprémy Zoltán főispán Csobán Endrét nevezte ki városi főlevéltárossá. Az új főlevéltáros a városi tanács mai ülésén tette le a hivatalos esküt, amely alkalommal Márk Endre polgármester meleg szavakkal üdvözölte.

— **Kárvalott kereskedők segélyezése**. A vidéki kereskedőket véletlenül ért katasztrófák mély részvételt kellették a társadalom minden rétegében és így magától értetődik az az akció, melyet Budapest kevésbé sújtott kereskedő társadalmá indított a kifosztott kereskedők segélyezésére. A fővárosi kereskedelmi körök kezdeményezésére a budapesti kamaránál gyorssegély-bizottság szervekedett, mely addig is, míg a megígért állami kártalanítás hosszadalmasabb módja életbe léphet, az ily károsodások és menekülések esetében segítőleg intézkedik. A fővárosi bizottság az első napokban már 300,000 koronát gyűjtött össze, a szükséges milliók összehozásában pedig az ország, illetve vidék rokonérzésű kereskedőinek buzgó támogatására is számít. Ez alapon a debreceni kereskedelmi és iparkamara saját részéről is felhívja kereskedői érdekeltségét, hogy a háboru alatt szerzett feleslegeiből az akció eredményességéhez anyagilag is hozzájáruljanak és pénzbeli adományukat a budapesti kamara gyorssegély bizottságához sürgősen juttassák el. A segélyigények bejelentése ugyan csak nevezett bizottsághoz intézendő. A kamara ez alkalommal is megjegyzi, hogy a segélyezési akció a kamara által a kártalanítás iránt már megszervezett mozgalmat nem érinti és annak eredményhez juttatása a kamara ében gondoskodásának továbbra is tárgyát fogja képezni.

— **Adományok a debreceni újságírók szabadszervezete alapja javára**. A debreceni újságírók szabadszervezete alapja javára a következő adományok érkeztek: Heltai Jenő, a Csokonai- és Vigszínház igazgatója 300 K., Than Gyula, a „Debreceni Újság” főszerkesztő-tulajdonosa 40 korona, amely összegeket a szabad szervezet nevében köszönettel nyugtázt Szatai Ferenc dr. hírlapíró.

— **Takarékoskodjunk a világitással.** Mindenki előtt ismeretes, hogy a szénkérdésben a legnagyobb nehézséggel küzdök minden hatóság s így a debreceni világitási vállalat is csak ideig-óráig tudja biztosítani a gáz és villamos áramfogyasztást, mert egyrészt a szén, másrészt a munkaerő hiánya folyton veszélyeztetik az üzem folytonosságának lehetőségét. Mindenkinél tehát a legnagyobb mértékben takarékoskodnia kell a villamos árammal, a gázzal a saját maga, de a köz érdekében is, mert csak a legszigorúbb takarékoság esetén biztosítható az, hogy gáz és villamosság, ha korlátozott mértékben, de a meghatározott időben szolgáltatható legyen. Annára fontos ez, hogy mindenki a legmészebb mértékig takarékoskodjék gázzal és villammal, hogy a világitási vállalat, illetve a hatóság kénytelen a legerélyesebb rendszabályokhoznyulni azokkal szemben, akiknél a takarékoság mellőzését tapasztalja s akik túlfogyasztanak. A fogyasztást a legpontosabban és legerélyesebben ellenőrzik és azoknál, akiknél a takarékoság hiányát, vagy túlfogyasztást állapítanak meg, a villamos órát leszerelik s egyéb megtorló intézkedéseket tesznek.

— **Felhívás.** Debrecenben élő székegy testvéreinket felkérjük, hogy pontos címüket a debreceni egyetem quaestori hivatalával közölni sziveskedjenek.

— **Nyilvános köszönet.** Zsiba Antal ur elhalálása alkalmából, koszoru megváltás címén az „István”-gözmalom tisztviselői kara 200 koronát és May Andor ur és neje 200 koronát, összesen 400 koronát adományoztak a debreceni Népielőléti Hivatal népjóléti alapja javára. E nemes gondolkodásra valló adományokért ezen az uton is hálás köszönetet mondok. Joó István dr. h. igazgató.

— **Iparosok nagygyűlése.** A debreceni önálló iparosok szervezetének végrehajtó bizottsága felhívja az összes önálló iparosokat, hogy e hó 24-én, vasárnap délelőtt 10 órakor az ipartestület nagytermében iparos nagygyűlést tart és minden iparosnak, aki az ipar ügye iránt és ipartestületünk újjászervezése iránt érdeklődik, ott kell lenni. Iparostársaink, mindnyájunknak ott kell lenni, mert a mai idők egy kívánják, hogy az összes önálló iparosok egy táborba legyenek, mert azt hisszük, hogy a mult eléggé megtanított bennünket, mivel ügyünkkel nem törődünk, nem szervezedünk. Szakkülönbség nélkül mindenkinél meg kell érteni, hogy egy érdelettel, egy akarattal alkossunk meg a jövő ipartestület működési körét, úgy hogy minden mellékkörülmény nélkül csak az iparosok érdekeit képviselje és az iparosok érdekeit vigye is előre. Ne legyen tovább az ipartestület csak díszintézmény, hanem az iparosoknak legyen ipari otthona, utmutatója, az ipari érdek megvédője és az iparos támogatója mindenféle tekintetben. Ezért szükséges, hogy mindenki ott legyen, mert tudni akarjuk, hogy kik azok, akik le akarják rázni nyakukról a maradiságot s tudtára ébredtek annak, hogy a társadalomnak ők az alkotó szervei, és tudtára ébredtek annak, hogy az iparos egymásnak nem lehet ellensége, hanem segítő háttársa a munka mezején. A végrehajtó bizottság.

— **A szegény gyermekek felruházása.** A szegény gyermekek felruházása alakult „Dréher” asztaltársaság a következő felhívással fordult a jószívű emberekhez: Soha még nem volt a nyomor oly nagy Debrecenben, mint ez évben. Talán nem is kell esztelennünk, mi okzza ezen rettenetes tényt. Bizonyos az, hogy százával jelentkeznek nálunk a szegények, akik kérik, hogy gyermekeiket ruházzuk fel. Szegény gyermekek felruházására alakult asztaltársaságunk a kívánalomnak nem képes a maga erejéből megfelelni, pedig a kérések hangja oly szívreható, mint még soha. Epen ezért ismert jótékonyására való hivatkozással, mely tisztelettel kérjük, kegyeskedjék becses pénzádományával bennünket fenti célunk elérésében támogatni. — Szives adományokat kérjük Hoffmann Sándor alelnökünkhöz, Piac-utca 49. szám jutatni.

— **Megszűnt a debreceni Nemzeti Tanács.** A debreceni Nemzeti Tanács ma teljes ülést tartott, amelyen kimondta föloszlását és erről a következő kommunikét adta ki:

A Nemzeti Tanács a mai napon átadta teljes munkakörét a most már fölgvogyult Handler Gyula kormánybiztosnak. Minden ügyben, amely eddig a Nemzeti Tanács munkakörébe tartozott, a kormánybiztosi hivatal keresendő meg.

— **A debreceni postások a szociáldemokrata pártban.** A debreceni posta- és távirdata tisztviselők é alkalmazottak e hó 18-án Siposs Gyula föllenőr, postafőnök elnökelete alatt a postafőnöki irodában nagy gyűlést tartottak, amelyen nagy lelkesedéssel egyhanguan elhatározták, hogy belépnek testületileg a szociáldemokrata pártba. Ennek kimondása után megválasztották a bizalmiférfi testületet, amelynek tagjai lettek: Bommersbach Lajos főtiszt, Sámel József posta- és távirdatafőnök, Forrás Zoltán és Lucs Ferenc segédellenőr, Veres Sándor altiszt, Boros Gyula szolga, Horváth János segédszolga, a nők közül Balla Irma és Sámel Józsefné kezelőnők. A nagygyűlés után a szervező bizottság tartott ülést, amelyen a bizottság elnöke Sámel Józsefet, pénztárossá Forrás Zoltánt és jegyzővé Sámel Józsefint választotta meg.

— **Halásrutítás a debreceni piacon.** A Haltenyészti Részvénytársaság amaz ajánlatát, hogy hajlandó 120 métermázsza halat Debrecen részére átengedni 14 koronás kilonkénti áron, a tanács tudomásul vette. Az árusítást a Debreceni Lajos cég vállalta el, amely a hal gondozásért és forgalomba hozásáért kilonként 2 koronát kér. Az elárúsióknak kilonként 1 korona díjat szabad szedni. Így egy kilogram hal ára a debreceni piacon a főgvasztók részére 15 korona lesz. Az elárúsiókat legközelebb megkezdik.

— **Köztársasági és nem szab. kir. város.** Október 31-én eltűntek a „cs. és kir.”, november 16-án a „m. kir.” feliratok. A bíróság sem a király nevében ítélt többé, csak éppen Debrecen város nem tartotta érdemesnek, hogy fekete gvaszfátvállal leborítsa nevében a „kir.” szót. Debrecen még ma is, mint szabad királyi város szerepel és arról sem hallottunk, mintha valaki a városházán előkészületeket tenné a kikeresztelkedésre. Itt az ideje hogy Debrecen városa a maga iniciatívájára vegye fel a „szabad köztársasági város” nevet, tudassa azt egy önértékes táviratban a kormánnyal és az ország törvényhatságaival.

— **Melegedő szobák.** A városi tanács tekintettel arra, hogy az elmúlt télen a három felállított melegedő szoba közül a katolikus szegényház keretében és az Attila-téren létesített melegedő szobákat egyáltalán nem látogatták, ezeket tehát 1918—19. telére megszünteti. A Margit-térden a Munkás-Otthon mellett létesített melegedő szobát ezzel szemben fentartja, mert azt naponta 100—150 munkás látogatta. A melegedő szoba részére a tanács tüzelőfát utalt ki. Kimondta egyben a tanács Csűrös Ferenc dr. előterjesztésére, hogy a munkába menő anyák érdekében kívánatosnak tartja, ha a debreceni nagyobb gyárak 2—6 éves gyerekek számára napközi otthonokat létesítsenek, mert ezekre szükség van. Az ez irányban folytatandó tárgyalásokkal s jelentéstétel kötelezettsége mellett a népjóléti hivatal bízta meg.

— **A cipészek és csizmadiaik kérése.** A cipész- és csizmadiatársulat ma küldöttségileg kereste föl Handler Gyula kormánybiztos, aki előtt kifejtette ama kérését, hogy a cipőgyártás rendszer töröltessék el, a készletben levő bőröket osszák ki a katonaságtól visszatérő cipész és csizmadia iparosoknak, hogy így lehetővé tegyék részükre a megélhetést. A kormánybiztos minden irányban megígérte támogatását.

— **A szerbek által foglalt délvideki élelmiszerkészletek.** A fegyverszüneti szerződés ellenére a Délmagyarországra bevonult szerb csapatok igen nagy élelmiszerkészleteket foglaltak el. Ezeket vissza kell szerezniünk. Körülbelül öt millió métermázsza tengeriről, százezer darab hizott sertésről, és a bácskai cukorgyár készleteiről van szó, amelyekre közéletünk biztonságának érdekében nagy szüksége van a kormányoknak. A közéletünk miniszter megbízottai már Szabadkán vannak és tárgyalnak a szerb csapatok főparancsnokával, hogy ezeket a készleteket visszakapthassuk.

— **A Magyarországi Vasutások Szövetsége (szociáldemokrata szakszervezet) debreceni kerületiszerveinek hivatalos helyisége** a mai naptól kezdve Attila-tér 6. sz. alatt van. A vezetőség felkéri a debreceni és a debreceni üzletvezetőségi elvtársakat, hogy mindennemű szervezeti és szervezkedési ügyben a jövőben ide forduljanak. Hivatalos órák d. e. 8—12-ig, d. u. 2—6-ig.

— **Génelkezői tanfolyamok.** A debreceni állami főmivari szakiskolán f. hó 25-én este 7 órakor nyílik meg a lokomobil és cséplőgép kezelő tanfolyam. Beiratkozni már vasárnap d. e. 8 órától lehet az igazgatósági irodában. A tanfolyami órák hétfőn, csütörtökön és szombaton este tartatnak, agvakorlati órákat vsárnap délelőttönként tartjuk. A tanfolyam hat hetes. Ugyancsak e hó 26-án, kedden megnyílik a dinamógép és ezzel kapcsolatos mozioperatóri tanfolyam; az utóbbi tanfolyamra a ebiratást f. hó 26-án este 7 órakor tartjuk meg a szakiskola I-tő emeleti 13. sz. tantermében, ezen tanfolyam 10 hétig tart. — A szakiskola igazgatósága.

— **Nem lesz iparcukor.** A Cukorközpont augusztus hónapban arról értesítette a kereskedelmi és iparkamarát, hogy az iparosok számára legközelebb csak október végén vagy november elején utalhat ki iparcukrot. A kereskedelmi és iparkamara most átiratot intézett a Cukorközpontoz és kérte, hogy tekintettel a közelgő karácsonyi és újévi ünnepekre, azonnal küldesse el a kamarai kerület iparosai számára a megfelelő mennyiségű iparcukrot. A Cukorközpont azt válaszolta, hogy belátható időn belül iparcukor nem lesz, mert a főgvasztó közönség cukorszükségletét is csak a jövő hó végéig tudja fedezni. Ennek oka az, hogy a felsőmagyarországi gyárak a cseh betörés következtében beszüntették üzemüket, az erdélyi gyárak pedig Románia fenyegető magatartása miatt üzemek kívül állanak. Az a néhány gyár pedig, amely védett területen van, csak igen kis mértékben tudja fedezni a szükségletet. A kamara most táviratilag fordul a kereskedelmi miniszterhez, hogy gondoskodjék a cukor nélkül maradt iparosok segítéséről.

— **A közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei.** Mai napon a tagjaink részére érkezett 23 vagon burgonya kiosztását megkezdjük. A burgonyát tagjaink a dohánybevéltő hivatal udvarán levő raktárunkból vihetik el, befizetési nyugtáik felmutatása ellenében. A kiosztás a jelentkezés sorrendjében történik. Zsákokról minden tag maga gondoskodjék. A burgonyának egy esekély részét a Bika előtti kitérő vágányon beállítandó vasuti kocsiából fogjuk osztani, de a mennyiben a vasut a kocsiokat oda nem állítaná, akkor mindenki a dohánybevéltő hivatal udvarán kapja meg a burgonya mennyiségét. Citrom pótlónkat, melyből nagyobb mennyiség van birtokunkban, a nagy közönség részére kiárusítani óhajtván, folyóévi november 23-ától kezdve a Kossuthutca (színházszemben) „Kékrefestett kirakat” melletti üzletünkben ki fogjuk árusítani. Ezt az árut ugy a beszerzési csoport tagjai, mint a nagyközönség korlátlan mennyiségben vásárolhatja. — Kis üvegára — mely nyolc citrom savanyúságának felel meg — 3 kor., a nagy üveg ára — mely husz citrom savanyúságának felel meg — 5 kor. Ez a citrompótló theához a citromot teljesen pótolja.

A leszerelési rendelet módosítása. A hadügyminiszter ma a következő felhívást adta ki: **K a t o n á k!** Különböző körülmények szükségessé tették, hogy a f. évi 28315. eln. fa. számú rendelet oly irányban módosítsák, hogy a leszerelésnél kiadandó 10 napi illetékeket, személyenként 90 koronát, ne a leszerelésnél a laktanyában fizessék ki, hanem ezt a pénzt is ha hazatértek, állandó tartózkodási helyeteken fogjátok az ottani közigazgatási hatóságtól megkapni, ezáltal gyorsabb lesz a leszerelés és hamarabb fogtok hazatérni. December havában, tehát otthon, állandó lakóhelyeteken nem 270, hanem 360 koronát fogkapni a leszerelési igazolvány felmutatása ellenében az, aki a 90 koronát még nem kapta meg. Gondoskodtam arról, hogy hazautazástokan a vasúti állomásokon megfelelően élmezzenek benneteket, ezenfelül családotok megkapja a hadisegélyt a leszerelés után is egyelőre december hó végéig. A leszerelendő legénység ruházata ügyében több laktanyában ismételtelen olyan kérelmekkel lépett fel a legénység, mely a jelenleg az országban levő ruha és cipő felszerelési készletek tekintetbe vételével egyáltalában nem teljesíthető. A rendelet értelmében a legénység birtokában levő ruhájukat, lábbeli és ruha meghagyandó és csak oly esetben cserélhető ki, amikor a ruha és lábbeli javításra már egyáltalában nem alkalmas. Ennek figyelembe vételével azt hiszem, hogy a legénység megértve az országnak szűkös ruházati viszonyait, meg fog elégedni azzal a messze-menő jóindulattal, melyet a hadügy kormány tanúsít, midőn használható állapotban levő ruhával bocsátja el a legénységet és nem fog teljesíthetetlen követelésekkel a parancsnok-ságokkal szemben fellépni.

Felhívás. Iméltelen felkérjük az összes kávéházi, éttermi és kávéházi alkalmazottakat, hogy ma a Margit-fürdő éttermében tartandó gyűlésen okvetlenül megjelenjenek, mert ezen gyűlésen saját érdekeikről lesz szó. A szervező bizottság.

Elveszett a Petőfi-téren ötödikén egy kis foxterrier, Fidi névre hallgat. Mgetaláló adja át a helyivasut igazgatóságánál, ahol illő jutalomban részesül.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház
PÉNTEK: Hejehuja báró. B) bérlet.
SZOMBAT: Hejehuja báró. C) bérlet.
VASÁRNAP: Délután: Tul a Nagykrivánon.
Este: Hejehuja báró.

Vígyszínház

PÉNTEK: Csodagyermek.
SZOMBAT: Este: Egy férj, aki mindent tud.
Délután: Aranyember.
VASÁRNAP: Este: Egy férj, aki mindent tud
Délután: Tessék szellőztetni.

A színházi iroda hírei. A N e b á n t s v i r á g szombaton délután kerül színpadra a Csokonai-színházban, mérsékelt helyárrakkal. — A C s o d a g y e r m e k. Tegnap előadást telt nézőtér kacagta végig. A Csodagyermek mai előadása iránt is nagy az érdeklődés. — E g y f é r j , a k i m i n d e n t t u d . Bemutatója szombaton lesz a Vígyszínházban. Verő Márta, Szigeti Ida, Borosnyai Kató, Ladányi, Heltai, László, Somogyi fölléptével. — A M é d i l e s z a l e g k ö z e l e b b i o p e r e t t b e m u t a t ó — A s s z o n y — K i s F e r e n c u j o n n a n s z e r z ö d t e t t s z e r e l m e s s z i n e s z k e d d e n m u t a k o z i k b e a C s o k o n a i - s z i n h á z b a n , a T a n i t ó n o b e n .

A földalatti szindikátus, ez a páratlan érdekességű kalandordráma ma utoljára az Urániában.

Magnus, a néger óriás példátlanul álló bravúrait ma utoljára mutatja be az Uránia.

A drótostót, Lehár Ferenc világhírű operettje kerül ma filmen bemutatásra az Apolló-

ban. Ezt a nagyszerű operettet a Lux filmgyár nagy sikerrel rendezte filmre, hogy a közönség jobban élvezi, mint a színpadon. Lehár fülbemászó bájos zenéje stilszerűen alkalmazkodik a filmhez, melyet Fritz, az Apolló kedvelt karmestere művésziessé ad elő. Pfeifferkorn híres garos dalát Kálmán Illés kitünő hangú művészenekes fogja énekelni. Jegyelővétel.

A Kék Könyvek sorozatában eddig megjelent kötetek:

- A. Strindberg: A bűnbak. Regény. Pajzs Elemér fordítása. Ára 8 K.
- Arkadij Avercsenkó: A Tükkör lelke. Regény. Pajzs Elemér fordítása. Ára 6 K.
- Paul Rosenhayn: Joe Jenkins detektívkalandjai. II. sorozat. Ára 5 K.
- Jamob Wassermann: A negyvenéves férfi. Regény. Altay Margit fordítása. Ára 8 K.
- Edgar Allan Poe: A fecsegő szív és más titokzatos történetek. Altay Margit fordítása. Ára 4 K.
- Charles Louis Philippe: Bűbű. Párisi regény. fordította Pajzs Elemér. Ára 5 K.
- Id. J. H. Rosny: A titokzatos erő. Fantasztikus regény. fordította Laky Margit. Ára 5 K.
- August Strindberg: Mesék. Fordította Altay Margit. Ára 5 K.
- Henri Barbusse: A szerelem pokla című világhírű regénye. A francia 91-ik kiadás után fordította Simó Ferenc. Ára 10 K.
- Paul Rossenhayn: Joe Jenkins detektívkalandjai I. sorozat. Ára 5 K.
- Istvánthe Marés: Lili. Nagyvárosi erkölcsrajz. Ára 6 K.

10% háborús felár. Portó 55 fillér. Kapható a

HEGEDŰS és SÁNDOR Rikkancsok

azonnal felvételnek a kiadóhivatalban.

DEBRECZEN, főposta mellett.

Meghívó.

Az Ingallant Értékesítő Részvénytársaság Debreczen, VIII. évi Rendes Közgyűlését

1918. évi november hó 30-án délután 5 órakor fogja a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bank tanácstermében megtartani, melyre a részvényesek azzal hivatnak meg, hogy ezen újabb összehívott közgyűlés már a megjelentek és általuk képviselt részvények számára való tekintet nélkül határozni fog.

Tárgysorozat:
1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a múlt évi zárszámadások előterjesztése és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
2. Négy felügyelő-bizottsági tag választása és díjazásának megállapítása.
3. Esetleges indítványok.
Debreczen, 1918 november 21.

Az igazgatóság.
A közgyűlésen résztvenni önjárt részvényesek kötelesek az alapszabályok 14. pontja értelmében részvényeiket a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg az intézet pénztárára: a Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Banknál Debreczenben, vagy valamelyik más debreceni pénzügyi részvénytársaságnál, vagy Budapesten az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarekpénztárnál letétbe helyezni.

Árverési hirdetmény.

A Pénzügyi Központ debreceni kirendeltségének megkeresésére közlésem, hogy huszonegy (24) darab Általános Forgalmi Bank részvény a Pénzügyi Központ debreceni kirendeltségének Debreczen, Ferenc József-ut 26 szám alatt (I. emelet) levő üzleti helyiségében közbejöttöm mellett **folyo évi november hó 30-ik napján d. e. 11 órakor** tartandó nyilvános árverésen készpénzfizetés és a vételi illeték viselésének kötelezettsége mellett el fog adni. Debreczen, 1918 november 21.

Dr. Balázffy János közjegyző.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szög 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kövér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédlákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Eladó 1 házhely 250 négyszögöl a Beketelepén, Reviczky-féle. Ertekezhetni a Debreczen-i Gazdak Bankjánál, Kossuth uca 17.

Különféle cégtábla és egy üvegajtó eladó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Eladó magasszárú elegáns női cipő 46-os szám. Bethlen-utca 12

Képosztás hirdők j'karban eladók. Miklós-utca 22. a háztulajdonosnál

Eladó Hetvenezerecemenz megla. Debreczeni Gazdak Bankja Kossuth-u. 17.

Rikkancsok

azonnal felvételnek a kiadóhivatalban.

Munkasember állandó munkára azonnal levelem a kiadóhivatalban.

Beliczay kalapos

midőn hazajött a harc-térőről, elvállal férfi és női kalapokat javítani, ugyszinten ciliinder t vasalni

Piac-u. 38., udvarban hátul.

Aktnek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogtárgya van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Ajánkozik egy cipész segéd. Cim Roth Lipót Tiszalók.

Kecsisokat egyetemi építkezésnél fel-vesznek.

Irodába ajánkozik jó fizetés mellett kereskedelmét végzett, gyakorlati bíró utricány. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó Sámsoni-ut mentén Geréhy tjepepen, a vágház mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb melléhselyiségekkel ellátott kassza, 10-es tehénstálot, sertés és aprómárna olakat, gorst stb. Az egész telek drókerítéssel van körükerítve, 2 hold szőlő, veteményes és gyümölcsös kerttel el-látva. Ertekezhetni a Debreceni Gazdak Bankja r-t-nál, Kossuth-u. 17.

Könyvujdonságok

Portó 55 fillér, 10 százalékos háborús felár

Artur Landsberger	
MORÁL	
Pajzs Elemér fordítása	
Regény	Ára K 8.—
Bródy Sándor regénye	
UJ kiadás	
A KETLELKÜ ASSZONY	
	Ára K 6.—
Aage Madelung (16—18 ezer)	
A MEGBÉLYEGZETTEK	
Fordította: dr. Ilj. Bókay János	
Regény	Ára K 10.—
Jakob Wassermann regénye	
A NEGYVENEVES FÉRFI	
Altay Margit fordítása	
	Ára K 8.—
Széplál Arpad	
TÜNTETÉS	
Versek. A Ma kiadása	Ára K 8.—
Lesznai Anna	
ÉDENKERT	
Versek. Nagy alakban, művészi kiállításban.	Ára füzve K 9.—
Szabó Dezső	
NAPLÓ ÉS ELBESZÉLÉSEK	
Művészi kiállításban	Ára füzve K 10.—
V. v. Heidenstam	
ENDYMON	
Regény Damaskuszról. Svéd eredetiből fordította Leifler Béla. A szerző arcképével. Verner von Heidenstam, a nagy svéd író, az 1916. évi irodalmi Nobel-díj nyertese nálunk még alig ismert	
	Ára füzve K 7.—

Megrendelhető és kapható

ACZÉL HENRIK

könyv és papírkereskedésében

DEBRECEN, ELSŐTAKARÉK-PALOTA.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 48. a főpostával szemben.